

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 205

гр. София, 22.03.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Светлин Михайлов
Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно частно търговско дело № 20231001000214 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.274 от ГПК, вр.чл.657, ал.4, т.2, вр.чл.657, ал.2 от ТЗ.

Производството е образувано по повод постъпила жалба от Р. Г. М., освободен синдик на „Хидропонт М“ ЕООД (н) против определение № 260 377 от 15.02.2023 г., постановено по т.д. № 3 105/16 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, в частта в която съдът е освободил на основание чл. 657, ал. 2 ТЗ Р. Г. М. като синдик на „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност.

В частната жалба се твърди от жалбоподателя, че постановеното определение е неправилно, необосновано, като е постановено не въз основата на фактите е правно значение, е превратно тълкуване на правните норми, мотивирано от нерелевантни към делото съображения и недопустимо. Твърди, че решаващия извод на съда е съждението, че като синдик не е положил дължимата грижа на добър търговец, съгласно изискванията на ТЗ, като не е изготвил сметка за разпределение на средствата в масата на несъстоятелността. Твърди, че съдът е достигнал до извода, че за синдика е налице задължение да изготви сметка за разпределение „своевременно след постъпване на парични средства в масата на несъстоятелността, без да има основателни причини за това, които да са изложени в аргументиран доклад до съда по несъстоятелността“. В тази връзка прави анализ на сумите, постъпила в особената сметка на синдика. По отношение на сумата от 480 000 лв. твърди, че е платена като обезщетение от „Трансмобил“ ЕООД за движими вещи, които са трайно закрепени в недвижимите имоти, придобити от дружеството при публична продажба по реда на ГПК преди решението за откриване на производство по несъстоятелност, както и че част от същите движими вещи са предмет на особен залог, предоставени от залогодателя „Хидропонт М“ ЕООД за обезпечение на вземане към кредитора „Корпоративни търговска банка“ АД(н). Твърди, че съгласно чл. 4 от споразумението е предвидена възможност за корекция на размера на обезщетението с не-повече от 15%, но предвид факта, че вещите, които придобива са предмет на особен залог, твърди че сумата от 480 000 лева не представлява получена сума от продажба на заложено имущество, което да подлежи на разпределение като такава по чл. 722, ал. 1 т. 1 ТЗ. Твърди, като синдик е приел, че изплатеното обезщетение не е еквивалент на проведена продан (не са налице задължителни

елементи като оценяване, разгласяване и начин на продажба, които имат значение за формата на сделката) и затова не е разпределил постъпилата сума на заложен кредитор с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ. С оглед на това твърди, че не е извършил разпределение на тази сума, тъй като приема, че тази сума не може да погасява вземане с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, поради което в последната изготвена частична сметка за разпределение, заявена за обявяване с вх. ре г № 20221104113333 в ТР е разпределена само сумата от 160 600 лв., като за това е информирал съда с молба с вх. № 308935 от 28.10.2022 година. Твърди, че е отговорил на съда по несъстоятелността по отношение на разпореждането за изготвяне на сметка за разпределение на сумата от 366 656.14 лв. с оглед на произнасянето по сметката за разпределение, заявена за обявяване в ТР със заявление 20221104113333 и вписана под № 20221110102507. Твърди, че до приключване на производството по одобряване на тази сметка за разпределение не е в състояние да извърши преценка дали кредиторът НАП ще бъде удовлетворен и какъв ще е размерът на вземанията на останалите кредитори с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1 ТЗ.

По отношение на сумата от 366 654,14 лв., твърди че е представил информация на съда, че това е сума, събрана в изпълнение на осъдително решение, постановено от Арбитражен съд при БТПП, както и че от момента на нейното събиране към него са заявявани претенции да я възстанови. Твърди, че за това не е информирал съда в отчетите, тъй като официално не са завеждани дела, не са предявени вземания. В тази връзка и указанията на съда да я информирам какви действия смята да предприеме по тази претенция на „Метал форм про“ ООД. Твърди, че разпределение на средствата може да се прави единствено по предвидения в ТЗ ред, поради което не е изготвял сметка за разпределение за сумата от 366 656.14 лева, защото материализирането на претенцията в правна форма е извършено от молителя „Метал форм про“ ООД едва през месец октомври 2022 г.

Твърди, че от материалите по делото се установява унизителното пренебрежително отношение на съда към подадените искания за разрешаване на текущото месечно възнаграждение. В тази връзка, както и предвид постановеното определение за освобождаването като синдик на основание чл. 652, ал. 2 ТЗ, възниква съмнението дали принципната позиция по опазване на масата на несъстоятелността - всички движими вещи и събраните парични средства, които са налични по особената сметка не се явяват проява на отживяла форма на почтеност, която не среща разбиране в съдията по делото. Прави тълкуване на нормата на чл. 658, ал. 2 ТЗ в частта „и постановеното от съда“ в смисъл на съобразяване с актовете на съда по изготвяните от синдика списъци, сметки за разпределение, изпълнение на актове, свързани с осребряването на имуществото, а не като указания за изготвяне на сметка с посочване на сумата, която следва да се разпределя (определение № 260612 от 08.02.2023 г.).

По отношение на последния мотив за прилагане на санкцията за освобождаването ми като синдик по чл. 652, ал. 2 ТЗ, изразяващ се не получаването на разрешение от съда за упълномощаване на адвокат за събиране на вземането от 366 656.14 лв. по арбитражното решение твърди, че ограничителната норма на чл. 660, ал. ТЗ се отнася за действията, които се изисква да бъдат извършени от синдика като орган в производството по несъстоятелност - изготвяне на списъци, изготвяне на сметки за разпределение, провеждане на продан, искане на разрешение за извършване на продажба чрез посредник по чл. 718 ТЗ, участие в събрание на кредиторите. Ползването на помощ от адвокат е право, гарантирано от Конституцията и то не се опосредява от нечие разрешение. Ако е налице действие, което е причинило вреда, то, безспорно, синдикът като упълномощител ще отговаря за действията на пълномощника. Но когато в резултат на това действие е постигнат положителен резултат, а именно сумата е събрана и е преведена по особената банкова сметка на длъжника, то не може да се твърди, че е тези действия аз съм „застрашил“ интересите на кредиторите или тези на длъжника. Още повече, че не съм нито разходвал,

нито искал разрешение за извършване на разход заплащане на възнаграждение на адвоката, поради което не е налице вреда.

Излага факти относно предприетите от него действия по сезирането на Инспектората към ВСС относно действията на съдията, като твърди, че постановяването на определението, с което е освободен като синдик на дружеството е резултат именно на това. Твърди, че съдът превратно тълкува неговото „бездействие“ по въпроса за неизготвяне на сметка за разпределение. В тази връзка твърди, че при спор и предявяване на претенция от страна на „Трансмобил“ ЕООД от значение е поредността на удовлетворяване – по т. 7 - за вземане, възникнало след датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност“ или по т. 8, където са останалите кредитори (% на удовлетворяване на обезпечения кредитор „КТБ“ АД(н) от стойността на заложеното имущество ще е нищожен при вземане от 23 млн. лева). Твърди, че за това действие - изготвяне на сметка за разпределение отговорност носи синдика, а не съдията. А разпределение за възнаграждение на синдика е допустимо, тъй като същото е с поредност на удовлетворяване по т. 3 на чл. 722, ал. 1 ТЗ. Твърди, че е налице спор за това дали сумата, събрана по изпълнителното дело от 366 656.14 лв. следва да се разпредели на кредитор с поредност на удовлетворяване по т. 7 или не тези по т. 8 от чл. 722, ал. 1 ТЗ, доколкото в тези точки няма вземане на НАП, който ще бъде удовлетворен от остатъка от предната описана сума 480 хил. лева. Твърди, че този въпрос и досега не е решен и „незабавното“ изготвяне на сметка за разпределение на останалата сума ще е неправилно. Твърди, че в производството по несъстоятелност има да се осребряват още движими вещи, които се съхраняват в недвижим имот на длъжника, който също не е продаден. Причината да не се продават тези вещи е определение на съда от 2019 г., с което първоначално разрешава тяхната продажба, а впоследствие отменя частично своето определение.

Ето защо моли съда да разгледате настоящата жалба, изложените в нея аргументи и приложени доказателства и да се постанови определение, с което да се отмени определение № 260377 от 15.02.2023 година, постановено по т.д. 3105 / 2016 г. на Софийски градски съд, ТО, VI-17 състав.

Съдът след като се съобрази с доводите, изложени в определенията и като взе предвид, представените по делото писмени, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори, а се установява и от атакуваното определение № 260 377 от 15.02.2023 г., постановено по т.д. № 3 105/16 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, че съдът е освободил на основание чл. 657, ал. 2 ТЗ Р. Г. М. като синдик на „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност, назначил е за служебен синдик на „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност, с ЕИК: 131336879, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ул. „Стоян Заимов“ № 6, В. П. М., определил е дата за встъпване на синдика в длъжност - в 3-дневен срок от съобщението, в който срок синдикът следва да представи актуална декларация по чл. 656, ал. 2 ТЗ и съгласие по чл. 656, ал. 1 ТЗ и е свикал на основание чл. 657, ал. 7 ТЗ събрание на кредиторите на „Хидропонт - М“ ЕООД - в несъстоятелност, което ще се проведе на 01.03.2023 г. от 11:30 часа в сградата на Съдебната палата, находяща се на адрес: гр. София, бул. “Витоша” № 2, в залата за провеждане на съдебните заседания на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, с дневен ред: 1. Избор на постоянен синдик.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че предмет на т.д.

№ 3 105/16 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав е провеждане на производство по несъстоятелност по отношение на търговското дружество „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност, на което за постоянен синдик е избран и назначен с определение на съда по несъстоятелността Р. Г. М..

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че във връзка с отправено поредно искане от синдика Р. Г. М. да му бъде разрешено да се разпорежи със средства от особената сметка на длъжника за изплащане на месечно възнаграждение (от 16.09.2022 г.), съдът му е дал указания да представи извлечение от особената сметка на длъжника, за да е видно какви са наличните по нея парични средства, доколкото към тази дата вече трябва да са изчерпани сумите, които са заделени за покриване на текущите разноси по несъстоятелността. Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че в резултат на предоставената от синдика информация, както и от служебно изисканите от съда документи, че по особената сметка на длъжника „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност на 27.08.2018 г. е постъпила сума в размер на 480 000 лв., получена по сключено споразумение с „Трансмобил“ ЕООД, която представлява платено от това дружество обезщетение по чл. 97 ЗС за собствените на „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност движими вещи, които са трайно прикрепени към имоти, собственост на посочения правен субект и не могат да бъдат отделени от тях, на 30.11.2020 г. по особената сметка на длъжника е постъпила сума в размер на 366 656.14 лв., която представлява събрано в хода на образувано изпълнително производство вземане, което длъжникът „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност има към трето лице „Експал България“ АД, което е установено с влязло в сила решение на арбитражния съд.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че на 26.10.2022 г., съдът с разпореждане е дал изрични указания на синдика да изпълни незабавно задължението си да изготви частична сметка за разпределение на натрупаните суми в особената сметка. Видно от мотивите на атакуваното определение съдът по несъстоятелността е приел, че синдикът М. не е изложил пред съда логични правни аргументи защо не предприема дължимото поведение по изготвяне на сметка за разпределение в продължение на повече от четири години от постъпване на сумата от 480 000 лв. по особената сметка на длъжника. Видно от доказателствата по делото с молба от 24.10.2022 г. синдикът е посочил, че причината по-голяма част от посочената сума да не подлежи на разпределение е, че от „Трансмобил“ ЕООД, което дружество е страна по споразумението с „Хидропонт -М“ ЕООД - в несъстоятелност, е направено искане за предоговаряне на размера на дължимото обезщетение за чуждите движими вещи с оглед извършени действия в проведено изпълнение по ЗОЗ. Видно от мотивите на същото определение съда по несъстоятелността е извел извод, с оглед на образованието на синдика, че същият е трябвало да съобрази, че няма как да извърши действия по връщане на дружеството „Трансмобил“ ЕООД на парични средства, получени по подписаното споразумение, както и че от момента на тяхното простиране тези парични средства са станали част от масата на несъстоятелността и подлежат на разпределяне между кредиторите с приети вземания. С оглед на това е формирал извод, че същият не е положил дължимата грижа при изпълнение на задължението си по чл. 720 и чл. 721 ТЗ за изготвяне на сметка за разпределение за сумата от 480 000 лв. и бездействието му да предприеме действия по изготвяне на тази сметка в продължение на повече от четири години представлява допуснато от него виновно неизпълнение на описаното законово задължение, като поведението му да не го изпълнява е упорито, тъй като по отношение на по-голяма част от сумата в размер на 319 400 лв. то продължава и след даване от съда на 26.10.2022 г. на изрични указания да стори това, които въпреки че не са били дължими, са дали на синдика насока за това какво е дължимото от него поведение.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че на 04.11.2022 г. синдикът Р. М. е изготвил и представил по делото частична сметка за разпределение, с

която разпределя част от постъпилите по особената сметка на длъжника парични средства в размер от 160 600 лв. Съдът е направил извод, че въпреки така представената сметка за разпределение, синдикът не е изпълнил с дължимата грижа задължението си по чл. 720 и чл. 721 ТЗ и по отношение на така разпределената сума. Този извод е мотивиран от разбирането на съда, че синдикът е разпределил сума в размер на 160 600 лв., за която липсва каквато и да е информация какво представляват тези парични средства, какъв е техният произход, особено предвид наличните по делото към този момент на данни, че по особената сметка на синдика са налични неразпределени парични средства, постъпили от различни източници. Направен е извод, че липсата на тази информация прави за съда невъзможно да изпълни задължението си по чл. 729, ал. 1 ТЗ да извърши служебно проверка дали представената от синдика сметка за разпределение е изготвена при спазване на установените в закона правила за разпределение на паричните средства между кредиторите, дори когато срещу нея не са подадени възражения от лицата, които имат правото да сторят това.

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

С атакуваното определение № 260 377 от 15.02.2023 г., постановено по т.д. № 3 105/16 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, че съдът е освободил на основание чл. 657, ал. 2 ТЗ Р. Г. М. като синдик на „Хидропонт -М” ЕООД - в несъстоятелност, назначил е за служебен синдик на „Хидропонт -М” ЕООД - в несъстоятелност, с ЕИК: 131336879, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ул. „Стоян Заимов” № 6, В. П. М., определил е дата за встъпване на синдика в длъжност - в 3-дневен срок от съобщението, в който срок синдикът следва да представи актуална декларация по чл. 656, ал. 2 ТЗ и съгласие по чл. 656, ал. 1 ТЗ и е свикал на основание чл. 657, ал. 7 ТЗ събрание на кредиторите на „Хидропонт - М” ЕООД - в несъстоятелност, което ще се проведе на 01.03.2023 г. от 11:30 часа в сградата на Съдебната палата, находяща се на адрес: гр. София, бул. “Витоша” № 2, в залата за провеждане на съдебните заседания на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, с дневен ред: 1. Избор на постоянен синдик. Определението е атакувано в частта, в която съдът е освободил на основание чл.657, ал.2 от ТЗ Р. М. като синдик на несъстоятелното дружество.

Спорно пред настоящата инстанция са изводите на съда по несъстоятелността по отношение на наличието на предпоставките за освобождаване на синдика на дружеството по реда на чл.657, ал.2 от ТЗ. В частната жалба са инвокирани доводи, че не са налице предпоставките за освобождаване на синдика. Така релевираните доводи съдът, в настоящия си състав намира за основателни, по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл.657, ал.2 от ТЗ съдът по несъстоятелността по всяко време, служебно или по предложение на длъжника, комитета на кредиторите или кредитор, може да освободи синдика, ако той не изпълнява задълженията си или с действията си застрашава интересите на кредитора или длъжника. От така цитираната разпоредба може да се направи обоснован извод, че за да освободи синдика, съдът във всеки отделен случай трябва да установи конкретните факти и да прецени по какъв начин действията, респективно бездействията на синдика се отразяват върху масата на

несъстоятелността и развитието на производството по несъстоятелност. Съгласно посочената разпоредба и константната практика на ВКС в обхвата на проверката се включва цялостното поведение на синдика, извършените от него действия и съответствието им с разпоредбите на ТЗ, указанията на съда и взетите от събранието на кредиторите решения, както и неизпълнението на нормативно установените му задължения, т. е. бездействието му. За приложение на това основание не е необходимо да са установени реално причинени от синдика вреди на длъжника или на кредиторите, а е достатъчна констатация за застрашаване на техните интереси. В този см. определение № 334 от 11.09.2020 г., постановено по ч.т.д. № 1 250/20 г., по описа на Т.К., II Т.О. на ВКС.

Търсенето на отговорност за действията на синдика във всяка една от двете алтернативно установени хипотези предполага наличието на вина, за да бъдат тези действия квалифицирани като увреждащи. При изследването на въпроса за вината трябва да се държи сметка и за това, че освобождаването на синдика в хипотезата на чл. 657, ал. 2 от ТЗ е свързано с твърде тежки санкционни последици - лишаването му за в бъдеще от правото въобще да упражнява дейност като синдик. Затова налагането на тази крайна мярка следва да се приложи само тогава, когато след внимателен и всеобхватен анализ на фактите може да се направи обоснован извод, че конкретните действия са били извършени умишлено или при груба небрежност и вредите от тях са реално настъпили и са довели до значително увреждане на имуществото от масата на несъстоятелността.

В конкретния случай съдът по несъстоятелността е обосновал своя извод за неизпълнение на задълженията на синдика, с факта, че същият не е изготвил сметка за разпределение на натрупаните в особената сметка средства. Този извод на съда не следва да бъде споделен. Съгласно чл. 720 ТЗ, разпределение на постъпили суми от осребряване масата на несъстоятелността се извършва, когато в масата на несъстоятелността се наберат достатъчно парични средства.

Преценката, че са набрани достатъчно парични средства е по целесъобразност и е предоставена от закона изцяло на усмотрението на синдика, след отделяне на средства за планирани разходи до следващо очаквано постъпление. Целесъобразността на такава преценка не освобождава синдика да извърши своевременно разпределение, като преценката от друга страна следва да е основана на съображения от обективните обстоятелства по делото, свързани с размера на вземанията, подлежащи на удовлетворяване в несъстоятелността и тяхната поредност; интересите на конкретните кредитори, за които е възможно да се удовлетворят напълно или частично за вземанията си; наличието на други задължения и разходи в производството по несъстоятелност, които подлежат на удовлетворяване, без да се извършва разпределение на набраните средства. Видно от материалите по делото в особената сметка на синдика са налице суми. Извършвайки преценката относно разпределението на сумите синдика е изложил доводи относно невъзможността същите да бъдат разпределени до произнасянето на съда по предходната частична сметка за разпределение, с оглед уточняване на размерите на непогасените вземания на кредиторите по реда на чл. 722 от ТЗ. С оглед на тези данни, които са поставени

в основата на съображения, препятстващи изготвянето на сметка за разпределение във вида, в който се дават указания, не може да се приеме, че е налице недопустимо от закона бездействие на синдика, което следва да се квалифицира като неизпълнение на задълженията му, застрашаващо интересите на кредиторите по смисъла на чл. 657, ал. 2 ТЗ. Указанията на съда относно законосъобразността на сметката за разпределение са задължителни за синдика и кредиторите само, ако са дадени по реда на чл. 729 от ТЗ, каквито данни липсват по делото. С оглед на това изложените от съда по несъстоятелността разсъждения относно начина на разпределение на сумите от особената сметка, съобразно техния произход са релевантни единствено при произнасянето на съда по реда на чл. 729 ТЗ, каквото в случая не е налице. Ето защо не следва да се споделя извода на съда относно незаконосъобразното неизпълнение на указанията на съда, мотивирали го да освободи синдика. Липсват логически обосновани констатации установяващи застрашаване на интересите на кредиторите, които по същество могат да обосноват законосъобразен извод за виновно неизпълнение на задълженията от страна на синдика. Още повече средствата натрупани по сметката на синдика не се разходват, което от своя страна би могло да обоснове виновно неизпълнение на задълженията на синдика.

Не на последно място следва да се отбележи, че ако са налице неизпълнения на вменените от закона задължения от страна на синдика, то за съда по несъстоятелността е налице възможността да приложи разпоредбата на чл. 663 от ТЗ, когато синдикът не изпълнява задълженията си или ги изпълнява лошо, съдът може да му наложи глоба, която за всеки отделен случай не може да бъде по-голяма от едномесечното му възнаграждение. В конкретния случай може да се направи обоснован извод, че е налице лошо (забавено) изпълнение на задълженията от страна на синдика, които обаче не могат да бъдат възприети като виновно неизпълнение, даващо основание да се приложи най-тежката санкционна последица, свързана с невъзможността същият да изпълнява повече функциите на синдик. Внимателния и всеобхватен анализ на фактите не дава възможност да се направи обоснован извод, че конкретните действия са били извършени умишлено или при груба небрежност и вредите от тях са реално настъпили и са довели до значително увреждане на имуществото от масата на несъстоятелността, предполагащи освобождаването на синдика на основание чл. 657, ал. 2 от ТЗ поради изпълнение задълженията си или заради извършени действия, с които застрашава интересите на кредитора или длъжника.

С оглед на изложеното настоящият състав намира, че атакуваното определение е незаконосъобразно и като такова следва да се отмени.

Водим от гореизложеното Софийски апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 260 377 от 15.02.2023 г., постановено по т.д. № 3 105/16 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, с което съдът е освободил на основание чл. 657, ал. 2 ТЗ Р. Г. М. като синдик на „Хидропонт -М” ЕООД - в

несъстоятелност.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____